Chromaatallergie

Dermatologie

Beter voor elkaar

Ikazia ziekenhuis

U bent allergisch voor chromaat. Wat nu?

Uw dermatoloog heeft aangetoond dat u allergisch bent voor chromaat. Wanneer u hiermee in aanraking komt, kan dat aanleiding geven tot het ontstaan of verergeren van eczeem. Het is dus van groot belang dat u probeert om dit contact zoveel mogelijk te vermijden. Deze folder kan u daarbij behulpzaam zijn. Voor meer informatie over allergisch contacteczeem in het algemeen verwijzen wij u graag naar de informatiefolder 'Allergisch contacteczeem' van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Deze kunt u bij uw dermatoloog aanvragen.

Wat is chromaat?

Chromaat is een zoutverbinding van het metaal chroom. Chroom zelf veroorzaakt geen huidproblemen.

In welke producten komt chromaat voor?

Chromaten komen overal voor: in aarde, in water, in planten, in het voedsel en in uw eigen lichaam. Minimale hoeveelheden, bijvoorbeeld in het voedsel, spelen geen rol bij chromaatallergie. Wanneer chromaat niet uit een voorwerp vrijkomt geeft het ook geen problemen. Pas wanneer chromaat door bijvoorbeeld zweten vrijkomt kan het problemen geven bij mensen die er allergisch voor zijn. Een belangrijke bron van chromaatallergie is cement. Alleen in natte toestand zal cement eczeem veroorzaken bij hiervoor gevoelige mensen.
Leer is meestal met chromaat gelooid en bij contactallergie voor chromaat kan dit een allergie voor leren schoenen veroorzaken. Vaak hebben deze mensen alleen last van de schoenen in de zomer (zweten!). Echter ook het zitten op een leren bank of het dragen van leren kleding kan eczeem op de achterzijde van de bovenbenen veroorzaken bij mensen met een chromaatallergie. Talloze voorwerpen zijn verchroomd. Dit geeft geen problemen. Verchroomde voorwerpen zoals de deurklink en kranen e.d. kunt u gerust vastpakken. Anders wordt het wanneer men in een galvaniseerbedrijf werkt, waar voorwerpen verchroomd worden. Behoorlijke hoeveelheden chromaat komen verder voor in luciferskoppen, as (van kolen, hout) en houtimpregneermiddelen.

In welke beroepen speelt allergie voor chromaat een rol?

In de volgende bedrijfstakken kan chromaat een rol spelen:

- bouwnijverheid (chromaat in cement; stucadoorwerk)
- metaalverwerkende industrie (bij lassen kan chromaat vrij komen; in gebruikte koelvloeistof kan chromaat aanwezig zijn)
- verfindustrie (chromaat als antiroestmiddel in grondverf; chromaat in verfpigmenten: chroomgeel, chroomrood (oranje), chroomgroen)
- autospuiterij
- galvanische industrie (verchromen van voorwerpen)
- drukkerij (kleurendruk)
- grafische industrie (lithografie)
- fotografische laboratoria

Hoe ziet allergisch contacteczeem door chromaat er uit?

Bij het acute allergisch contacteczeem door chromaat worden roodheid, blaasjes en schilfers gezien op de plaats van het contact met chromaat. Dit kan bijvoorbeeld op de voetruggen het geval zijn, wanneer er een contactallergie voor chromaat in schoenleer bestaat.
Bij chronische blootstelling aan chromaat, zoals bij cementeczeem, ontstaat vaak een verdikking van de huid van de handen met schilfers en kloven. De huidafwijkingen jeuken altijd en kunnen door kloven zeer pijnlijk zijn.

Wordt mijn eczeem geheel veroorzaakt door contact met chromaat?

Het is inderdaad mogelijk dat uw eczeem geheel veroorzaakt wordt door contact met chromaat. Toch komt het regelmatig voor dat eczeem blijft bestaan of alleen maar iets beter wordt wanneer u contact met deze stof goed vermijdt. Dat komt omdat eczeem vaak meerdere oorzaken heeft. Naast allergie speelt vrijwel altijd, met name bij handeczemen, irritatie mee, bijvoorbeeld door contact met water, zeep, afwasmiddelen en dergelijke, door wrijving, of door kou. Daarnaast kan eczeem ontstaan als uiting van een erfelijke aanleg tot eczeem of astma en hooikoorts. Het is altijd zinvol om chromaat zo goed mogelijk te vermijden, maar dat zal dus helaas niet altijd tot volledige genezing van uw huid leiden!
Ook verandering van beroep leidt niet altijd tot genezing omdat vaak meerdere factoren een rol spelen.

Hoe kunnen allergische reacties worden voorkomen?

In principe zou het vermijden van elk contact met chromaat de oplossing zijn; dit is echter onmogelijk. Het gebruik van beschermende barrièrecrèmes helpt meestal niet of onvoldoende. Het dragen van handschoenen beschermt de huid niet altijd en bovendien ontstaat onder een handschoen transpiratie, waardoor weer irritatie van de huid kan optreden. Bij een contacteczeem door chromaat in het leer van uw schoenen kan uw huidarts een advies geven over chromaatvrij leren schoeisel. In een aantal gevallen is het niet meer dragen van het eczeemveroorzakende schoeisel, sokken dragen en het bestrijden van de transpiratie van de voeten afdoende. Vooral in de zomer kunt u beter niet met blote voeten in leren schoenen lopen, omdat door transpiratie chromaat vrijkomt uit het leer.

Zijn er andere stoffen die ik moet vermijden?

Chromaatallergie kan gepaard gaan met allergie voor andere metalen, zoals nikkel en kobalt. Hierover kunt u meer lezen in de informatiefolders over nikkel en kobalt; deze kunt u bij uw dermatoloog aanvragen.

Hoe weet ik welke producten veilig zijn?

Heel veel metalen voorwerpen zijn met chromaat verhard. Deze metalen voorwerpen geven geen problemen omdat chromaat er niet uit vrij komt. Leren voorwerpen die direct op de huid gedragen worden kunnen wel problemen geven, zoals leren horlogebandjes, leren riemen, leren kragen, leren schoenen en leren handschoenen. Ze veroorzaken vooral bij zweten problemen.

Overige nuttige informatie

Eczeem van handen door cement is berucht om zijn hardnekkigheid. Werkverandering leidt meestal niet tot genezing van het handeczeem. Omscholing is vaak niet zinvol. Handschoenen dragen is meestal ook geen afdoende oplossing. Het is verstandig om de handen goed in te vetten met een simpele basiszalf zoals bijvoorbeeld vaseline, geen agressieve zepen te gebruiken en situaties met een hoge chromaatbelasting zoals metselen en stucadoren aan collega's over te laten. Niet zelden ontstaat 'harding' of gewenning. Hiermee wordt bedoeld dat de huid van de handen dikker wordt, zodat minder chromaat kan binnendringen. Hierdoor kan het eczeem een stuk verbeteren.
Mensen die allergisch zijn voor chromaat kunnen zonder problemen een metalen heup– of knieprothese krijgen. Chromaatallergie speelt vrijwel nooit een rol bij eventuele afstotingsreacties. Tandheelkundige frames of orthodontische apparatuur geven ook geen problemen bij chromaatallergie.

www.ikazia.nl

Deze folder is een uitgave van de
Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie
www.huidarts.info

© 1998 Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie

Aangepast op 13–12–2005
Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht. De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

Ikazia Ziekenhuis
Montessoriweg 1
3083 AN Rotterdam
www.ikazia.nl

Chromaatallergie
800296-NL / 2012-08